

Program prac konserwatorskich dot. żyrandoli z Sali Balowej Muzeum-Zamku w Łańcucie

1. Odłączenie żyrandola od sieci elektrycznej, ostrożne oczyszczenie z kurzu in situ.
2. Demontaż żyrandola połączony z jednoczesną inwentaryzacją. Zwrócenie uwagi na trwałość łańcucha mocującego żyrandol od zawiesia do haka mocującego żyrandol.
  - a) z uwagi na to, że mosiężne druty, na które nanizane są kryształowe koraliki są b. kruche, zaleca się pojedyncze odczepianie każdego drutu i umieszczanie osobno zespołu koralików należących do jednego drutu.
  - b) należy koniecznie zwrócić uwagę na gradację wielkości szklanych koralików i stosownie je inwentaryzować.
  - c) należy przy tym od razu zwracać uwagę na istniejące braki w koralikach.
3. Wykręcić ostrożnie żarówki z oprawek, zwracając uwagę na wszelkie ew. odkształcenia oprawek i metalowej konstrukcji, w której umieszczone są przewody elektryczne.
4. Zdemontować dekoracyjne ornamenty metalowe (brąz, mosiądz złożony) umieszczone na dwóch konstrukcyjnych obręczach : mniejszej górnej i większej, dolnej. Zinwentaryzować, zaznaczyć uszkodzenia i braki.
5. Ostrożnie rozmontowywać mosiężne obręcze w dolnej części żyrandola, do których dopięte są kryształowe łezki, odczepić szklane łezki, zinwentaryzować, zaznaczyć uszkodzenia i braki.
6. Zdemontować już odsłoniętą ogólną konstrukcję żyrandola, zinwentaryzować uszkodzenia i braki.
7. Dalsze rozmontowanie poszczególnych elementów żyrandola
8. Poddanie oczyszczaniu elementów kryształowych z uwzględnieniem dotarcia do wewnętrznych części okrągłych koralików.
9. Oczyszczanie i zabezpieczanie elementów mosiężnych.
10. Oczyszczanie i zabezpieczanie elementów z brązu złożonego.
11. Naprawa uszkodzonych lub odkształconych elementów metalowych (mosiądz, brąz złożony)
12. Uzupełnienie brakujących elementów szklanych (koraliki i łezki)
13. Uzupełnienie brakujących elementów mosiężnych.
14. Uzupełnienie brakujących elementów z brązu złożonego.
15. Usunięcie zdegradowanych przewodów elektrycznych z metalowych rurek, przegląd oprawek na żarówki, pod kątem ich przydatności do dalszego bezpiecznego użytkowania, ewentualna ich wymiana (decydują względy bezpieczeństwa)
16. Wprowadzenie nowych przewodów elektrycznych w metalowe rurki
19. Nanizanie oczyszczonych i uzupełnionych szklanych koralików na stalowe, nierdzewne druty, z zachowaniem gradacji wielkości.
20. Montaż wszystkich części żyrandola z zachowaniem odpowiedniej kolejności

poszczególnych czynności.

21.Wkręcenie żarówek w oprawki

24.Wykonanie prób sprawności działania połączeń elektrycznych

Powyższy Program dotyczy czterech żyrandoli, od razu przeznaczonych do oświetlenia elektrycznego. Program dotyczący jednego żyrandola, wcześniejszego, przystosowanego wtórnie do oświetlenia elektrycznego, a zawieszonego w Sali Balowej w jej części środkowej, jest odpowiednio zawężony, co związane jest z jego konstrukcją. Brak w niej elementów ozdobnych z mosiądzu i brązu złożonego.

Należy zaznaczyć, że rozmiary i waga (350-500 kg) żyrandoli, jak też wysokość ich zawieszenia powodują znaczne zwiększenie skali trudności związane z wszelkimi manipulacjami związanymi z tymi obiektami.

mgr Ewa Sońska

Konserwator Dziej Sztuki